

Матюха Л. О.,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
ОП “Менеджмент організацій охорони здоров’я”
Інституту післядипломної освіти
Науковий керівник: Фірсова С. Г.,
канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту
інноваційної та інвестиційної діяльності,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ’Я В УКРАЇНІ

Відповідно до ст. 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров’я» (далі – Основи) кожний громадянин України має право на охорону здоров’я [1]. Основним інтегратором переходу системи охорони здоров’я на цифрові технології стало поширення пандемії гострої респіраторної хвороби COVID-19 спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. У ст. 3 Основ є лише визначення поняття «електронна система охорони здоров’я». Йдеться про eHealth, у межах якої співпрацюють 4 суб’єкта:

- eZdorovua (адмініструє Центральну базу даних eHealth та контролює розробку електронної системи охорони здоров’я в Україні);
- НСЗУ (аналізує та використовує дані для прогнозування потреб населення в медичних послугах, розробки програми медичних гарантій, здійснення оплати закладам за медичні послуги);
- МОЗ України (формує політику у галузі охорони здоров’я, відповідає за реалізацію реформ);
- бізнес (електронні медичні інформаційні системи (МІС) – системи, які дають змогу автоматизувати роботу медзакладів з ЦБД).

У Концепції розвитку електронної охорони здоров’я, схваленій розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1671-р. під поняттям «електронна охорона здоров’я» (е-здоров’я, eHealth) пропонується розуміти «екосистему гармонічних та взаємоприйнятних інформаційних відносин усіх учасників медичного середовища держави, які базуються на економічно ефективному та безпечному використанні інформаційно-комунікаційних технологій, спрямованих на підтримку системи охорони здоров’я, включаючи медичні послуги, профілактичний нагляд за здоров’ям, медичну літературу та медичну освіту, знання та дослідження» [2]. У подальшому МОЗ України запропонувало напрями цифровізації охорони здоров’я на період до 2023 р.: розвиток медичних послуг та управління медичною інформацією (електронна система охорони здоров’я); забезпечення якості та безпеки лікарських засобів, медичних виробів (е-Ліки); промоцію здорового

способу життя, захисту населення від інфекційних хвороб та протидію соціально небезпечним захворюванням (е-громадське здоров'я). З урахуванням запропонованих МОЗ України проєктів цифровізації Кабінет Міністрів України схвалив план заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронної охорони здоров'я [3].

На загальноєвропейському рівні у 2021 р. започатковано нову організацію – Європейську виконавчу агенцію з охорони здоров'я та діджиталізації (European Health and Digital Executive Agency, HaDEA), яка висвітлює світові тенденції у напрямі IT Health (Інформаційні технології в сфері охорони здоров'я):

- електронні медичні картки (Electronic health records, EHR) – дозволяють лікарям краще відстежувати інформацію про здоров'я клієнта (пацієнта), полегшують лікарю процес обміну інформацією з іншими фахівцями (є першим прикладом застосування ІТ у сфері охорони здоров'я в американській медичній практиці);
- особисті медичні картки (Personal health records, PHR) – подібні до EHR, водночас дозволяють особі контролювати та відстежувати інформацію про свій стан здоров'я, можуть містити інформацію про раціон харчування, фізичні активності тощо. Для лікаря така інформація також важлива, оскільки, коли він її отримає, він може зрозуміти, наскільки пацієнт виконує його приписи;
- електронний рецепт (E-prescribing) – дозволяє отримати необхідні ліки без наявності паперового рецепта. Водночас слід розуміти, що не всі громадяни можуть ним користуватися, оскільки він вимагає наявності в особи електронних засобів комунікації (смартфону, е-мейлу тощо).

Отже, попри повномасштабне воєнне вторгнення на територію України, система охорони здоров'я, завдяки заходам у сфері цифровізації та діджиталізації, продовжує функціонувати та надавати медичну допомогу й медичні послуги.

Список використаних джерел

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 10.11.1992 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4.
2. Про схвалення Концепції розвитку електронної охорони здоров'я: розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1671-р. Урядовий кур'єр від 20.01.2021 р. № 12.
3. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронної охорони здоров'я: розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2021 р. № 1175-р. *Офіційний вісник України*. 2021. № 80. С. 382.